

NOMINACIJE ZA SOVRETOVO NAGRADO 2024

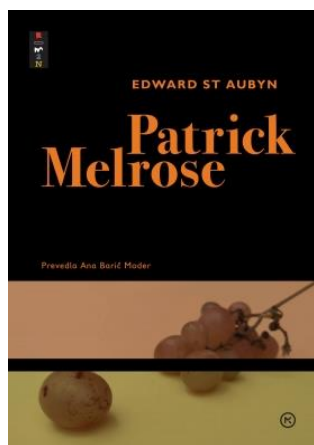
Utemeljitelje

Ana Barič Moder

Foto: zasebni arhiv

Edward St. Aubyn: *Patrick Melrose 4 in 5 (Materino mleko in Končno)*
Mladinska knjiga, 2023

S prevodom zadnjih dveh delov sage o Patricku Melrosu je Ana Barič Moder sprejela nehvaležno nalogo, a uspešno stopila v velike čevlje Uroša Kalčiča, Sovretovega nagrajenca leta 2018, ki je prevedel prve tri dele.

Gre za prevajalsko zelo zahtevno delo. Oba romana sta polna besednih iger in izrazito samonanašalna; liki v njiju nenehno sproti analizirajo izrečeno, razpravljajo o besedah, ki jih izrekajo, in jih predstavljajo v nove in nove lege, vse to pa počnejo v dialogih in notranjih monologih, ki kljub temu delujejo neprisiljeno.

Prevajalka se z vsem tem spretno spopada in uspešno lovi ravnotežje med točnostjo in funkcionalnostjo prevoda. Nepreštevna tovrstna mesta korenito preoblikuje in s tem poskrbi, da ne delujejo papirnato, temveč se v njih ohranjata avtorjev humor in bridka (samo)ironija, besedilo pa tako ostaja eminentno berljivo, a hkrati stilistično bravurozno – prav takšno, kakršno je tudi v izvirniku.

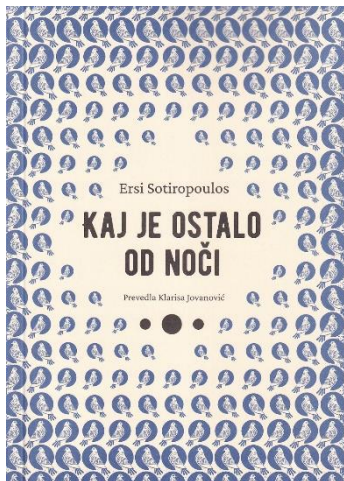
Klarisa Jovanović

Foto: zasebni arhiv

Ersi Sotiropoulos: *Kaj je ostalo od noči*

KUD AAC Zrakogled, 2023

Tri dni leta 1897, v katere grška pisateljica zgosti življenje Konstantina Kavafisa, s pesnikom flaniramo ne le po pariških ulicah, lokalih, domovih in zabaviščih, ampak tudi po njegovem intimnem svetu. Romaneska pripoved v liričnem slogu, pretkana s citati ter sklici na Kavafisov opus in poetiko, je posejana še s kulturnimi, literarnimi in drugimi zgodovinskimi referencami od antike do konca 19. stoletja. Vse te prvine je prevajalka z veliko akribijo proučila in s posluhom poustvarila nianse senc in svetlobe ter temačne plati pregovornega mesta luči, pa tudi njegove odseve v protagonistovih razmišljanjih in čutenju, zapisane v kompleksnih in na vseh ravneh bogatih povedih.

Klarisa Jovanović je prispevala tudi odlično spremno besedo, za posladek pa še izbrušen prevod treh Kavafisovih pesmi, o katerih je govor v romanu.

Če je torej »naloga umetnosti ukiniti razdalje«, je to vsekakor uspelo tudi slovenskemu prevodu.

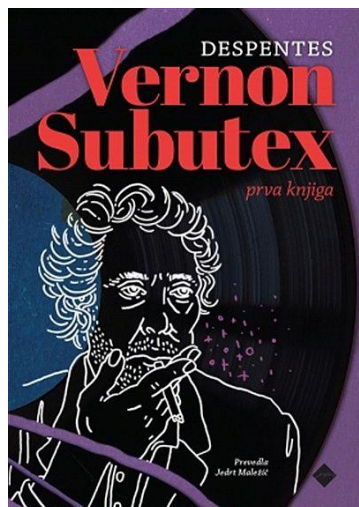
Jedrt Maležič

Foto: Boštjan Pucelj

Virginie Despentes: *Vernon Subutex 1*

Cankarjeva založba, 2022

Romaneska trilogija *Vernon Subutex* Virginie Despentes je vrtoglav, na videz kaotičen, dejansko pa precizno orkestriran in oster pogled v hrbtne plati urbane družbe 21. stoletja, katerega jezikovno tvarivo avtorica raje črpa na ulici in v njenih digitalnih ekvivalentih kot v slovarjih Francoske akademije.

Prevajalka in pisateljica Jedrt Maležič v slovenščini natančno razbira družbene lege in njihove jezikovne reflekse, ki ustrezajo galeriji likov in situacij v *Vernonu Subutexu 1*. To se izkaže za trdno osnovo za njeno ustvarjalno prisvojitvev in prekomponiranje nenormativnih jezikovnih plasti, ki oživljajo like v romanu, tako

da tudi prevod ne le teče, temveč brblja, pulzira, gruva in občasno (v zadihanih pasażah, kjer zmanjka ločil) že kar malo tripa, pri tem pa ostaja literarno in družbeno prepričljiv.

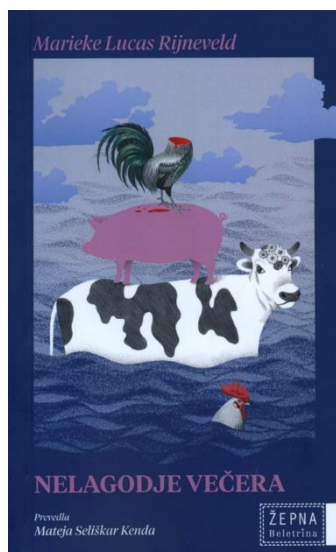
Za prevod *Vernona Subutexa 2* je prevajalka letos že prejela Nodierevo nagrado.

Mateja Seliškar Kenda

Foto: Lučka Kenda

Marieke Lucas Rijneveld: *Nelagodje večera* Beletrina, 2022

S svojim romanesknim prvcem *Nelagodje večera* je pesnik in pisatelj Lucas Rijneveld očaral, a tudi pretresel domače nizozemsko in tuje bralstvo. Leta 2020 je z njim postal najmlajši prejemnik mednarodnega bookerja.

Pripoved doživimo skozi oči desetletne Jas, ki si z avtorjem deli nekaj biografskih podrobnosti: odrasča na mlečni farmi, v globoko verni protestantski družini, in izgubi brata. Družinske vezi se po tem razrahljajo, Jas pa se zateče v domišljijo in nevarne fantazije s fokusom na veri, spolnosti in smrti.

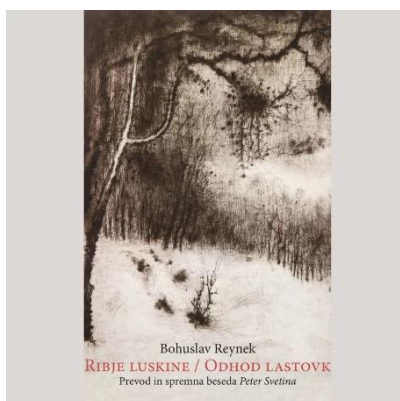
Njen bujni in burni notranji svet se odraža v gosto tkani poetični in metafor polni pripovedi, ki jo je v slovenščino dosledno, temeljito in natančno prelila Mateja Seliškar Kenda. Prevod, za katerega se je prevajalka morala poglobiti tudi v citate iz Svetega pisma in usvojiti kmetijski besednjak, je gladko in tekoče berljiv, jezik pa je bogat, slikovit in tako rekoč otipljiv. Temačnost pripovedi, ki izpostavlja vprašanja identitete, seksualnosti, bivanja in verovanja, nas navda z nelagodjem, prevod pa je tako pristen, da nas kar posrka v Jasin svet.

Peter Svetina

Foto: zasebni arhiv

Bohuslav Reynek: *Ribje luskinе; Odhod lastovk* KUD Logos, 2023

Prepesnitev vsebinsko in oblikovno zahtevne poezije v zbirkah *Ribje luskinе* in *Odhod lastovk* češkega pesnika Bohuslava Reyneka (1892–1971) je prevajalcu narekovala tako poglobljeno spoznavanje virov izjemne duhovne in fizično otipljive pokrajine, ki odlično zveni tako v pesmih v prozi kot v njihovi asketsko vezani obliki, kakor tudi več in suveren jezikovni ter ustvarjalni zamah.

Poseben prevajalski izziv te »do ran boleče poetike« so namreč brezštevilne navezave na Sveto pismo in liturgijo, razbiranje večplastnih pomenov in njihova pogosto nekonvencionalna tematizacija v pesniško dovršenem hieroglifu arhaičnega izrazja, notranjega ognja in ekspresivne metaforike.

Za presaditev tovrstne poezije v slovenski jezik je moral njen prevajalec Peter Svetina zelo spretno loviti ravnesje med obliko in besedo ter najti pravo mero med zvestobo izvirniku in zvenenjem poezije v ciljnem jeziku.